

Cần tri thức của trí thức trong Đảng ĐỂ BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

ThS NGUYỄN THỊ MINH HẠNH
Trưởng Chính trị thành phố Đà Nẵng

Đặt vấn đề

Ngày 22-10-2018, Bộ Chính trị khóa XIII ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW về *tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*. Trải qua 6 năm, Nghị quyết đã đi vào cuộc sống, đúng theo tinh thần “trên dưới đồng lòng” và “dọc ngang thông suốt” tạo diện mạo mới, bước đầu tạo hiệu ứng tốt đẹp. Qua đó góp phần giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng, tạo chuyển biến về nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên. Hình thức hoạt động của Đảng có nhiều đổi mới, phong phú, đa dạng, thích ứng với tình hình thực tiễn, và đặc biệt đã huy động sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong phối hợp đấu tranh, ngăn chặn, xử lý thông tin xấu, độc.

Trong những năm qua, cùng với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, của cán bộ, đảng viên, nhân dân, đội ngũ trí thức Việt Nam đã tích cực đóng góp công sức, trí tuệ đưa sự nghiệp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch đạt nhiều kết quả tích cực. Trong đó, phải kể đến đội ngũ trí thức trong Đảng, được ví như là đội ngũ “đi trước, mở đường”, đội ngũ “hiền kế”, là “vốn liếng quý báu của dân tộc” tham gia công tác lãnh đạo, quản lý, tham mưu, giúp việc các cơ quan, đơn vị của Đảng, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, chính quyền các cấp trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện các chỉ thị, nghị quyết... về bảo vệ nền tảng tư tưởng trong Đảng. Ngày nay, cùng với sự phát triển nhanh chóng của cách mạng khoa học và công nghệ hiện đại, đội ngũ

trí thức trong Đảng trở thành nguồn lực đặc biệt quan trọng tạo nên sức sống mãnh liệt, niềm tin bất diệt vào chế độ, con đường cách mạng trường tồn dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản mà Chủ tịch Hồ Chí Minh, dân tộc và đất nước đã lựa chọn.

1. Trí thức trong Đảng

Nghị quyết 27- NQ ngày 6-8-2008 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa X đã chỉ rõ: “Trí thức là những người lao động trí óc, có trình độ học vấn cao về lĩnh vực chuyên môn nhất định, có năng lực tư duy độc lập, sáng tạo, truyền bá và làm giàu tri thức, tạo ra những sản phẩm tinh thần và vật chất có giá trị đối với xã hội. Trí thức Việt Nam xuất thân từ nhiều giai cấp, tầng lớp xã hội, nhất là từ công nhân và nông dân; phần lớn trưởng thành trong xã hội mới, được hình thành từ nhiều nguồn đào tạo ở trong và ngoài nước, với nhiều thế hệ nối tiếp nhau, trong đó có bộ phận trí thức người Việt Nam ở nước ngoài. Đội ngũ trí thức nước ta có tinh thần yêu nước, có lòng tự hào, tự tôn dân tộc sâu sắc, luôn gắn bó với sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”¹. Quan niệm này cơ bản vẫn phù hợp trong điều kiện hiện nay.

Trí thức là người có trình độ học vấn cao hơn mặt bằng xã hội trong lĩnh vực nhất định và được tôn vinh; hiện nay phổ biến có thể tính từ trình độ đại học trở lên. Lúc sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng xác định: “Trí thức là hiểu biết... Một người học xong đại học, có thể gọi là có trí thức. Song... công việc thực tế, y không biết gì cả. Thế là y chỉ có

trí thức một nửa. Trí thức của y là trí thức học sách, chưa phải trí thức hoàn toàn. Y muốn thành một người trí thức hoàn toàn, thì phải đem cái trí thức đó áp dụng vào thực tế”². Điều đó có nghĩa là, ngoài việc có học thức, người trí thức phải có năng lực thực hành và ứng dụng, vận dụng hiểu biết của mình để phục vụ trực tiếp cho xã hội.

“Hiền tài là nguyên khí quốc gia; nguyên khí thịnh thì thế nước mạnh mà hưng thịnh; Nguyên khí suy thì thế nước yếu mà thấp hèn”³. Như là chân lý xuyên suốt tiến trình lịch sử cách mạng đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam, thể hiện sự trường tồn của quốc gia, dân tộc nằm chính trong tài năng mỗi người. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, trí thức Việt Nam luôn là lượng lực đi đầu trên mặt trận khoa học công nghệ, văn hóa nghệ thuật... Trong cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, trí thức Việt Nam bằng trí tuệ của mình đã cùng khối liên minh công nông góp phần thúc đẩy kháng chiến thắng lợi, thống nhất nước nhà. Trong công cuộc xây dựng và bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, đặc biệt trong bối cảnh đổi mới, trí thức trong Đảng hiện nay góp phần quan trọng trong tiến trình xây dựng đất nước theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Trong bối cảnh cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra nhanh chóng và ảnh hưởng bao trùm toàn bộ thế giới, trí thức lại càng có vai trò quan trọng. Là những người có trình độ học vấn, chuyên môn cao, lao động trí óc và có tính sáng tạo; đồng thời còn là những người quan tâm và có chính kiến trước những vấn đề chính trị - xã hội nóng bỏng của thời cuộc.

Ngày nay, công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đang diễn ra tích cực và có nhiều kết quả nổi bật, đội ngũ trí thức trong Đảng đã có nhiều đóng góp tích cực. Xây dựng những luận cứ khoa học cho việc hoạch định đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, góp phần làm sáng tỏ con đường phát triển của đất nước; giải đáp những vấn đề mới phát sinh trong quá trình đổi mới. Vì vậy, việc tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch của đội ngũ trí thức trong Đảng là nhu cầu, trách nhiệm mang tính chủ động, tự giác cao. Đội ngũ trí thức trong Đảng đã trở thành lực lượng nòng cốt, chủ lực

trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

2. Trí thức của trí thức trong Đảng

Trí thức là “những điều hiểu biết có hệ thống về sự vật, hiện tượng tự nhiên hoặc xã hội”⁴. Trí thức là tất cả những kiến thức, kỹ năng, sự hiểu biết về một điều gì đó... mà một người có được thông qua quá trình học tập, trải nghiệm thực tế. Trí thức cũng có thể là sự hiểu biết có hệ thống về một đối tượng, sự vật, hiện tượng tự nhiên hoặc xã hội. Người có trí thức có thể hiểu là người lao động trí óc, là người có học, am hiểu nhiều kiến thức và cũng có thể là người khám phá và truyền bá tri thức ở các chuyên môn nhất định, sự tiếp nối đó là trong quá trình rèn luyện của con người, phải là người tích cực tham gia phản biện xã hội, đưa ra ý kiến quan điểm cá nhân. Vì vậy, có thể hiểu *tri thức* của trí thức trong Đảng được thể hiện ở những nội dung:

2.1. Nền tảng tư tưởng lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh

Phải khẳng định: “Gốc có vững, thì cây mới bền”. “Gốc” ở đây chính là hệ thống nền tảng tư tưởng lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. “Chủ nghĩa Mác - Lênin đối với chúng ta, những người cách mạng và nhân dân Việt Nam, không những là cái “cầm nang” thần kỳ, không những là cái kim chỉ nam, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản”⁵. Xác định lấy chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động là hoàn toàn đúng đắn. Ngày nay, dù tình hình thế giới diễn biến phức tạp khôn lường, tình hình trong nước tiếp tục có những khó khăn mới, nhưng Đảng Cộng sản Việt Nam trước sau như một, vẫn kiên định tư tưởng vào con đường đã chọn.

Để thực hiện chiến lược “đổi mới hòa bình” nhằm chống phá cách mạng Việt Nam, các thế lực thù địch đặt trọng tâm là chống phá nền tảng tư tưởng, lý luận của Đảng Cộng sản Việt Nam, đó là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Chúng tìm mọi cách để xuyên tạc, hạ thấp và phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong đời sống, tinh thần xã hội Việt Nam. Vì vậy, các trí thức trong Đảng cần nắm chắc “cái gốc”. Để từ đó, vận dụng vào thực tiễn các

lĩnh vực chuyên môn của mỗi cá nhân để đưa ra những luận điểm phản bác mạnh mẽ các luận điệu xuyên tạc của thế lực thù địch, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

2.2. Đạo đức cách mạng: lòng yêu nước, niềm tin thắng lợi - nhân tố quan trọng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Đạo đức cách mạng, theo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, gồm nhiều yếu tố, tựu trung là: trung với nước, trung với Đảng, hiếu với dân; yêu thương con người; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; tinh thần quốc tế trong sáng, quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng... Trí thức trong Đảng hiện nay luôn thể hiện rõ phẩm chất đạo đức cách mạng; tích cực, chủ động học tập, thấm nhuần và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; nêu cao bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng; sẵn sàng chiến đấu, hy sinh vì độc lập tự do của Tổ quốc.

Để tiếp tục giành thắng lợi và bảo vệ vững chắc những thành quả cách mạng, tất yếu phải có niềm tin vào chiến thắng và khi đó mới có sự đồng tâm hợp lực hành động “muôn người như một”, cống hiến, hy sinh bằng chính sự “chỉ đường dẫn lối” của tình yêu quê hương, đất nước. Niềm tin ấy chính là cội nguồn sức mạnh bất diệt, nguồn cảm hứng, động viên lớp lớp người lên đường bảo vệ Tổ quốc với tinh thần “Chúng ta thà hy sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ”. Đó chính là gốc rễ đem lại kết quả tích cực, lâu bền trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thực hiện trách nhiệm vẻ vang và nặng nề ấy không chỉ là trách nhiệm chính trị trước Đảng, dân tộc và nhân dân mà còn là đạo đức, lương tâm, danh dự và phẩm giá nhân cách mà mỗi người trí thức trong Đảng coi đó là lý tưởng và lẽ sống của mình.

Đại hội XII của Đảng đã đặt nhiệm vụ xây dựng Đảng về đạo đức ngang với xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức. Đến Đại hội XIII, Đảng ta tiếp tục nhấn mạnh xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ; trong đó, xây dựng Đảng về đạo đức được đặt ở một vị trí cao hơn. Như vậy, hiện nay, đạo đức cách mạng là phẩm chất quan trọng hàng đầu của trí thức trong Đảng và có ý nghĩa quyết định tới sự tồn vong của Đảng.

2.3. Cống hiến cho quá trình phát triển kinh tế xã hội của đất nước

Trí thức trong Đảng là việc nghiên cứu, tổng kết lý luận và thực tiễn để cung cấp những luận cứ khoa học định hướng chiến lược cho Đảng, Nhà nước trong hoạch định con đường phát triển đất nước; đồng thời, trực tiếp tham gia phản biện, đóng góp ý kiến về từng chủ trương, đường lối, chính sách, chương trình, dự án, đề án phát triển đất nước. Đội ngũ trí thức trong Đảng nước ta hiện nay là thành trì vững chắc, là lực lượng chủ yếu, là chiến sĩ tiên phong trong công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị ngày càng trong sạch, vững mạnh. Ngoài ra, trong Đảng, trí thức còn là những chuyên gia trên mọi lĩnh vực cụ thể, nên những đóng góp về “trí thức” của họ được thể hiện trên nhiều nội dung: khoa học tự nhiên, khoa học xã hội, văn hóa, văn nghệ... góp phần phát triển đất nước.

3. Trí thức trong Đảng với sứ mệnh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong những năm qua, cùng với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, đặc biệt đội ngũ trí thức trong Đảng đã tích cực đóng góp công sức, trí tuệ đưa sự nghiệp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch đạt nhiều kết quả tích cực. Cụ thể là:

3.1. Phương pháp đấu tranh phù hợp

Khi hình thức chống phá của các thế lực thù địch ngày càng đa dạng và tinh vi, ngày càng logic về hình thức thể hiện để thuyết phục các đối tượng. Với phương châm “mưa dầm thấm lâu”, “góp gió thành bão”, “thay đổi thường xuyên, liên tục” và mật độ đưa tin dày đặc... gây tác động lớn đến nhận thức, hành vi, thái độ của một bộ phận người dân. Lúc này đòi hỏi Đảng phải tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức bảo vệ nền tảng tư tưởng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Đặt ra yêu cầu đối với đội ngũ trí thức trong Đảng ở các lĩnh vực luôn luôn tinh táo, lựa chọn phương pháp đấu tranh phù hợp dựa vào chuyên môn. Nói đến trí thức trong Đảng là nói đến những con người có học vấn, học thức cao, tiêu biểu cho trí tuệ của dân tộc, lao động bằng trí óc, có năng lực sáng tạo. Họ nhạy cảm với

cái mới và đổi mới, vì sự tiến bộ và phát triển của đất nước, dân tộc và xã hội. Trí thức trong Đảng sẽ là những người có khả năng đáp ứng đa dạng hoạt động đấu tranh: không kích động, không cao siêu, nhưng cũng không quá đơn giản trong phương thức lựa chọn của họ. Vì họ là những người có khả năng phản bác một cách khoa học và thuyết phục với những luận điệu chống phá mang tính khó và phức tạp trong Đảng, phù hợp từng hoàn cảnh và đối tượng cụ thể, trên tinh thần “đĩ bất biến, ứng vạn biến” như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

3.2. *Tinh tiên phong, gương mẫu, đi đầu của đội ngũ trí thức trong Đảng*

Trí thức khi được giác ngộ đứng vào hàng ngũ của Đảng, được nâng cao ý thức trách nhiệm, xác định đúng đắn bản phận của mình trước Đảng, chủ động rèn luyện, tu dưỡng đạo đức, lối sống, tự đưa mình vào khuôn phép “lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ”. Trí thức trong Đảng không chỉ biểu hiện mình ở trình độ trí tuệ và sức sáng tạo mà còn phải thực sự tiêu biểu về đạo đức, nhân cách, trọng chân lý và đạo lý, trọng lương tâm, danh dự và phẩm giá con người. Vì vậy, hơn ai hết và hơn lúc nào hết, họ phải thể hiện được sự đóng góp của mình cho Đảng, cho Nhà nước bằng cách chính bản thân phải gương mẫu, đi đầu trong vai trò là người đảng viên trí thức.

Mỗi người trí thức trong Đảng là một nhà chuyên môn. Đội ngũ trí thức với cơ cấu ngành nghề đa dạng, có mặt trong nhiều lĩnh vực quan trọng của đời sống. Hoạt động của trí thức là hoạt động sáng tạo. Tham gia đời sống chính trị, hơn ai hết trí thức phải tham chính một cách chủ động, tích cực, tự giác, nêu gương trong cộng đồng về kỷ luật, kỷ cương pháp luật và bảo vệ quyền và lợi ích chân chính của Nhân dân, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, bảo vệ Nhân dân. Đó là trách nhiệm chính trị mà cũng là đạo đức, văn hóa đạo đức của trí thức trong Đảng ta.

3.3. *Đấu tranh hiệu quả trên mọi mặt trận*

Với sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư, các thế lực thù địch triệt để tận dụng công cụ truyền thông, báo chí, không gian mạng để đẩy mạnh hoạt động chống phá về tư tưởng. Chúng tăng cường thực hiện nhiều chiêu thức khác nhau, như xuất bản tài liệu, ấn phẩm sách báo,

tạp chí, tập san, tờ rơi...; thành lập trang web; tổ chức hội thảo, tọa đàm, hội thi... nhằm chống phá Đảng và Nhà nước ta.

Trí thức trong Đảng là những người thức thời, vận hành, “chuyên mình” nhanh chóng với thời cuộc. Sống trong thời đại cách mạng 4.0, nằm trong bộ phận “tiêu biểu” của Đảng Cộng sản, các trí thức luôn nhạy bén, thay đổi, học hỏi, đặc biệt là thích ứng, tiếp thu những cái mới của thời đại rất nhanh. Vì vậy, cho dù bất cứ một hình thức mới chống phá Đảng ra đời, thì Đảng ta vẫn luôn có một lực lượng trí thức “xung kích” đương đầu với mọi mặt trận, đi sâu vào mỗi mặt trận tư tưởng, lý luận nhằm chỉ ra những luận điệu sai trái, chống phá Đảng, Nhà nước... để bảo vệ hiệu quả nền tảng tư tưởng của Đảng trên bất cứ kênh, đài khác mới xuất hiện.

Kết luận

Công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đang diễn ra hiệu quả và đạt nhiều kết quả tốt trong những năm vừa qua, đồng thời khẳng định vai trò quan trọng của cả hệ thống chính trị. Qua đó, nhìn thấy rõ vai trò của các trí thức trong Đảng, là lực lượng “xung kích”, “tiên phong” trên mọi mặt trận của Đảng. Từ đó, động viên, khích lệ các trí thức trong Đảng cống hiến hết sức mình, năng lực cho công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; góp phần bảo vệ Đảng “thấm vào” toàn dân; khẳng định vị trí, vai trò của công tác xây dựng Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh... góp một phần quan trọng đảm bảo sự uy tín của Đảng lãnh đạo công cuộc xây dựng và phát triển đất nước đạt được nhiều thành tựu rực rỡ. Như cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: “Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”⁶.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X*, Nxb CTQG, H, 2008, tr. 81 - 82.

2, 5. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb CTQG - ST, H, 2011, t. 5, tr. 275; t. 12, tr. 563.

3. Trên văn bia tiến sĩ đầu tiên dựng tại văn miếu Quốc Tử Giám, năm 1442.

4. Theo *Từ điển tiếng Việt*, Hoàng Phê chủ biên, 1992.

6. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 2, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 22.